

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
ANTHONY ELLUL**

Seduta tas-16 ta' Marzu, 2010

Citazzjoni Numru. 6/2010

George Vella Muskat

Vs

Direttur tar-Registru Pubbliku ghal Ghawdex

Korrezzjoni f'kunjom.

Permezz ta' din il-kawza l-attur qiegħed jitlob dikjarazzjoni li kunjomu hu “Vella Muskat” u mhux “Vella Muscat”, u korrezzjoni fl-att tat-twelid tieghu sabiex ikun jirrifletti l-kunjom tieghu.

Min-naha tieghu l-konvenut qiegħed isostni li din il-korrezzjoni m'hijiex possibbli ghaliex missieru (Giuseppe Vella Muscat) hu iben Vittorio Vella u Rosa xebba Muscat kif jirrizulta mill-att tat-twelid tal-1 ta' Marzu 1911.

Fil-qosor il-fatti huma s-segwenti:-

1. L-attur hu iben Giuseppe Vella u Mary xebba Schembri u twieled fit-8 ta' Lulju 1940.
2. Giuseppe Vella hu iben Vittorio Vella u Rosa xebba Muscat u twieled fl-1 ta' Marzu 1911.
3. Jirrizulta li missier l-attur (Giuseppe) kien zied kunjom ommu (Rosa Muscat) ma' dak ta' missieru (Vittorio Vella), u kien jispellih "Muskat" minhabba l-kwistjoni dwar il-lingwa Taljana u dik Maltija.
4. L-att tat-twelid tal-attur kien gie ffirmat minn missieru bhala J.V. Muskat.
5. Missier l-attur miet fil-25 ta' Ottubru 1998 u fic-certifikat tal-mewt ismu u kunjomu gie registrat: "*Giuseppe Vella known as Vella Muskat*".
6. Mill-provi li tressqu m'hemm l-ebda dubju li l-attur dejjem kiteb kunjomu "**Vella Muskat**". Ma tidher l-ebda kontestazzjoni dwar dan. L-istess jidher li ghamlu hutu.
7. L-attur izzewweg fil-11 ta' Lulju 1976 u fic-certifikat taz-zwieg kunjomu mnizzel bhala "Vella Muskat".
8. L-attur għandu zewgt itfal, Ruth u Keith li twieldu fl-4 ta' April 1977 u 23 ta' April 1980 rispettivament, u fic-certifikat tat-twelid tagħhom kunjom l-attur imnizzel bhala "Vella Muskat".

Il-qorti hi sodisfatta li mill-provi jirrizulta li sa mit-twelid il-kunjom li kien jintuza ghall-konvenut kien "Vella Muskat" u mhux "Vella". Kunjom li kien ukoll juza missieru. L-attur qiegħed jitlob li ssir korrezzjoni fl-att tat-twelid tieghu fis-sens li kunjom missieru jigi jaqra "**Vella Muscat**".

L-attur twieled fit-8 ta' Lulju 1940 meta ma kienx hemm provvediment espress li jghid li t-tfal jieħdu kunjom missierhom, u meta fit-certifikat tat-twelid ma' gemb l-isem tat-tarbija ma kienx jitnizzel il-kunjom. Madankollu kien hemm disposizzjonijiet fil-Kodici Civili minn fejn b'mod indirett kien jirrizulta li t-tfal imweldin fiz-zwieg jieħdu kunjom missierhom. F'dan il-kuntest issir riferenza ghall-kawza fl-ismijiet: **Damian Damian-Schembri vs Direttur tar-Registru Pubbliku** deciza mill-Qorti tal-Appell fis-16 ta' Dicembru 2003: "*..... it-tifel legittimu kien dejjem meqjus li jieħu kunjom missieru, u dan kien jista' jigi*

argumentat minn dak li kieni jipprovdu I-Artikoli 80(2)(a), 92(1), 278 u 279 tal-Kap. 16.”.

Permezz tal-emendi li kieni dahlu fis-sehh bl-Att XXI tal-1993 gie nserit provvediment fil-Kodici Civili li wlied iz-zwieg jiehdu kunjom missierhom (Artikolu 4 tal-Kodici Civili). Madankollu jistghu jkollhom ukoll kunjom xbubit ommhom mizjud ma' kunjom il-missier.

L-attur isostni li m'hemmx ostakolu ghat-talba li qieghed jagħmel ghaliex I-Artikolu 253(1) tal-Kodici Civili jipprovdi:-

“Kull persuna tista’ tagħmel talba gudizzjarja ghall-korrezzjonijiet jew thassir ta’ registrazzjoni, jew għar-registrazzjoni ta’ att illi d-Direttur, bil-kunsens ta’ wieħed mill-Vizitaturi ta’ l-atti nutarili, ikun irrifjuta li jircievi.”.

Normalment korrezzjoni tkun mehtiega ghaliex ikun ittieħed zball meta ssir ir-registrazzjoni. Madankollu l-attur ma bbazax il-kawza fuq din il-kawzali imma li l-familja tieghu hi magħrufa bil-kunjom “Vella Muskat” u mhux “Vella Muscat”. M'hemmx kontestazzjoni li t-tfal imweldin fiz-zwieg jiehdu kunjom missierhom. L-attur hu iben Joseph Vella li missieru kien Vittorio Vella (in-nannu patern tal-attur). Vittorio Vella twieled fit-22 ta’ April 1878 (fol. 21) u missieru kien jismu Giuseppe Vella. Fic-certifikat tat-twelid tal-attur hemm zball ghaliex nannuh (Vittorio Vella) gie dikjarat bhala “Vittorio Vella Muscat”, izda l-kawza ma tittrattax dwar dan l-izball.

Certifikat ta’ twelid hu dokument storiku; ***“Lo stato civile, val dire il modo legale di esistenza di ciascun uomo nella famiglia e nella società, si fonda sopra tre avvenimenti. Questi avvenimenti che segnalano il passaggio dell'uomo sulla terra, e che formano la base del suo stato civile, sono: la nascita, il matrimonio e la morte. La legge deve con somma premura ed esattezza constatare detti avvenimenti, onde fissare in modo certo l'esistenza e l'epoca dei diritti acquistati, delle obbligazioni contratte o trasmesse e le successioni. Tale e' appunto lo scopo degli atti dello stato civile.”***

(*Commentario del Codice di Procedura Civile del Regno d'Italia*, Volum VIII Domenico Antonio Galdi pagna 90).

Inoltre kif sewwa qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawza fl-ismijiet: **John Zammit vs Direttur tar-Registru Pubbliku** deciza fit-2 ta' Marzu 1994:

“Dan hu fil-fatt wiehed mill-iskopijiet principali li jservi ghalih ir-Registru Pubbliku, u cjoء li jkun hemm mod kif terzi li jridu jikkontrattaw ma’ certu individwu jkunu f’posizzjoni li jaghmlu ricerka fuq dak l-individwu b’mod kemm jista’ jkun komplet.....”.

M’hemmx dubju li l-kaz odjern ma jittrattax dwar zball. L-attur irid li fl-att tat-twelid tieghu, kunjom missieru jkun jaqra “Vella Muskat”, u dan “konformement kif dejjem kitbu r-rikorrent u l-kunjom li komunement huwa maghruf bih ir-rikorrent.” (fol. 2). Mid-deposizzjoni tal-attur irrizulta x’kien wassal lil missieru sabiex jibda juza l-kunjom “Vella Muskat”. Fil-gurisprudenza hu accettat li fil-kaz ta’ kunjom korrezzjoni tista’ ssehh biss fejn espressament tipprovdi l-ligi (ezempju Artikolu 110(1), Artikolu 92 u Artikolu 124 tal-Kodici Civili) jew minhabba zball; “.....ma jidhirx illi fl-istat tal-ligi Maltija dak li jkun jista’ bis-semplici volonta’ tieghu jippretendi li jista’ jibdel kunjomu jew jezigi rettifica f’dan is-sens anke jekk ghalih ikun jissarraf bhala xi sinjal distintiv ta’ l-identita tieghu.” (**Nardu Balzan Imqareb vs Direttur tar-Registru Pubbliku** deciza mill-Prim’Awla tal-Qorti Civili fit-30 ta’ Gunju 2004). Jidher li l-hsieb wara dan il-kuncett hu sabiex ma tippermettix li jinholoq riskju ta’ konfuzjoni dwar l-identita’ jew parentela tal-persuna. Fl-Ingilterra tezisti sistema maghrufa bhala *deed poll*, li tippermetti lill-persuna li jibdel ismu u/jew kunjomu. Meta persuna tintalab sabiex tidentifika ruhha, tipprezenta d-dokument maghruf bhala *deed poll*. Dan jaghti d-dritt lill-persuna li fid-dokumenti ufficiali (ezempju passaporti, licenzja tas-sewqan, kontijiet bankarji) jagħmel uzu mill-isem jew kunjom għid. Pero din il-procedura ma twassalx għal tibdil fic-certifikat tat-twelid in kwantu dan hu dokument storiku.

Kopja Informali ta' Sentenza

F'Malta hu biss fil-kaz ta' isem (*forename*) li tista' tintalab korrezzjoni fejn persuna matul hajjitha tkun maghrufa b'isem differenti mill-isem li jidher fl-att tat-twelid (Artikolu 252(2) tal-Kodici Civili)¹. Kieku I-legislatur ried li dan irrimedju jkun miftuh ukoll ghall-kunjom, ma kienx jillimita ruhu ghall-korrezzjoni f'kaz ta' isem biss. Inoltre I-Artikolu 252(1) ma jistax jinqara wahdu, kif donnu qieghed jagħmel l-attur. Ghalkemm fil-hajja ta' kuljum persuna tista' tasal sabiex tbiddel il-mod kif tikteb kunjomha, b'daqshekk ma jfissirx li għandha d-dritt li titlob korrezzjoni tac-certifikat ta' twelid tagħha. Hadd ma jista' jbiddel il-kunjom. Hu minnu li meta missier l-attur kien iddikjara t-twelid ta' ibnu kien iffirma "J.V. Muskat", pero dik kienet ghazla tieghu. B'daqshekk ma jfissirx li dak kien kunjomu.

Għal dawn il-motivi ghalkemm mill-provi rrizulta li fil-hajja tal-kuljum l-attur hu maghruf ukoll bil-kunjom "Vella Muskat", tichad it-talbiet tal-attur ghall-korrezzjoni tac-certifikat ta' twelid bil-mod kif jippretendi.

Wara d-digriet moghti fit-13 ta' Jannar 2010 (fol. 9-10) il-qorti hi tal-fehma li m'hemmx x'jinghad dwar il-kap tal-ispejjez.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

¹ Ara per exemplu **Damian Damian Schembri vs Direttur tar-Registru Pubbliku** deciza mill-Qorti tal-Appell fis-16 ta' Dicembru 2003. Fil-kawza **Matthew-Paul Degiorgio et vs Direttur tar-Registru Pubbliku** deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili (Imħallef J Zammit McKeon) fit-28 ta' Mejju 2009, gie osservat:- "Talba għal bdil fil-kunjom għandha izjed tirnexxi meta jkun jidher car mill-atti u provi dokumentali mressqin li hija frott ta' zball. Qatt ma kien il-hsieb tal-Legislatur li jawtorizza bdil fil-kunjomijiet. Huwa minnu li d-diversi sentenzi juru biss li l-Qrati accettaw korrezzjonijiet fis-sens ta' inklużjoni ta' kunjom genit ur imma qatt ma accettaw bdil jew zieda ta' kunjom, jekk mhux ghax ikun sar zball x'imkien.".